

V Bruseli 10. júna 2022
(OR. en)

10071/22

ESPACE 69
CFSP/PESC 756
CSDP/PSDC 351
TRANS 372

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	10. júna 2022
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	9395/22
Predmet:	Prístup EÚ k manažmentu vesmírnej prevádzky – závery Rady (prijaté 10. júna 2022)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prístupe EÚ k manažmentu vesmírnej prevádzky, ktoré Rada prijala na svojom 3 877. zasadnutí 10. júna 2022.

Návrh záverov Rady o prístupe EÚ k manažmentu vesmírnej prevádzky

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- A. oznámenie Komisie z 22. februára 2021¹ s názvom Akčný plán pre synergie medzi civilným, obranným a vesmírnym priemyslom, v ktorom sa ako nový hlavný projekt avizuje vypracovanie stratégie EÚ v oblasti manažmentu vesmírnej prevádzky;
- B. závery Rady z 26. novembra 2021 na tému Vesmír pre každého², v ktorých sa uznáva význam získavania informácií o situácii v kozmickom priestore vrátane dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru pri ochrane existujúcej vesmírnej infraštruktúry a v ktorých sa zdôrazňuje potreba pokračovať v diskusii o rozvoji manažmentu vesmírnej prevádzky na politickej, právnej a technickej úrovni, ako aj potreba prijímať súvisiace opatrenia;
- C. závery Rady z 28. mája 2021 na tému New Space pre všetkých³, v ktorých sa zdôrazňuje že je dôležité, aby sa pre Európu v budúcnosti vypracoval prístup k manažmentu vesmírnej prevádzky (STM) a smerodajné globálne normy, a v ktorých sa uznávajú možnosti, ktoré ponúkajú prevádzkové služby v oblasti získavania informácií o situácii v kozmickom priestore, pokiaľ ide o podporu bezpečných, chránených a udržateľných vesmírnych aktivít a ochranu európskej vesmírnej infraštruktúry;

¹ COM(2021) 70 z 22. februára 2021.

² 14307/21.

³ 8956/21.

- D. závery Rady z 11. novembra 2020 s názvom Usmernenia týkajúce sa európskeho príspevku k stanoveniu kľúčových zásad pre celosvetové vesmírne hospodárstvo⁴, v ktorých sa zdôrazňuje potreba koordinovanejšieho prístupu k STM na európskej úrovni (vrátane technického a operačného) s cieľom udržateľným spôsobom zachovať európske záujmy a chrániť európske súkromné a verejné investície vo vesmíre, a v ktorých víta skutočnosť, že Európska únia skúma možnosť vyjadriť súhlas s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z príslušných zmlúv a dohôd Organizácie Spojených národov o kozmickom priestore;
- E. správu predsedníctva o manažmente vesmírnej prevádzky zo 4. novembra 2021⁵ ako míľnik v pláne schválenom Radou, v ktorej sa zdôrazňuje potreba vypracovať prístup EÚ k manažmentu vesmírnej prevádzky v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie⁶ a pritom rešpektovať právomoci členských štátov a ich zámer zostať zodpovedné za vypracovanie pravidiel manažmentu vesmírnej prevádzky, dohľad nad nimi a ich presadzovanie;
1. VÍTA spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku s názvom Prístup EÚ k riadeniu vesmírnej prevádzky – príspevok EÚ k riešeniu globálnej výzvy; VÍTA pracovné vymedzenie STM navrhnuté v tomto oznámení a NAVRHUJE, aby sa toto vymedzenie používalo ako základ pre prebiehajúcu prácu na úrovni EÚ a prípravu príspevkov EÚ k medzinárodným diskusiám;
 2. UZNÁVA, že STM zahŕňa strategické výzvy, ako aj výzvy v oblasti konkurencieschopnosti a inovácie, ktoré možno lepšie riešiť prostredníctvom posilneného dialógu a zosúladených opatrení členských štátov zameraných na spoločné využívanie kapacít, informácií a najlepších postupov;

⁴ 12851/20.

⁵ 13407/21 + COR1.

⁶ Najmä článok 4 ods. 3 a článok 189.

3. **PODČIARKUJE**, že získavanie informácií o situácii v kozmickom priestore (SSA) je základným prvkom zachovania autonómneho prístupu do vesmíru a jeho využívania a že rozvoj a posilnenie operačných spôsobilostí v oblasti SSA prostredníctvom spoločného úsilia poskytne pevný základ pre zachovanie globálneho postavenia Únie a jej členských štátov medzi vesmírnymi mocnosťami;
4. **VÍTA** mechanizmus konzultácií so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami EÚ s cieľom zoskupiť do úvodnej časti roka 2023 civilné a obranné požiadavky na prístup EÚ k STM, pričom sa zohľadnia osobitosti letectva, keď bude potrebné zabezpečiť súlad s potrebami manažmentu letovej prevádzky, a **UZNÁVA** potrebu zabezpečiť, aby bol prístup EÚ k STM v súlade s politikami Únie a členských štátov v oblasti bezpečnosti a obrany;

I. Posilnenie našich spôsobilostí

5. **ZDÔRAZŇUJE** význam autonómie Únie pri monitorovaní, zmierňovaní a náprave rizík vo vesmíre, ako aj rizík smerujúcich z vesmíru a do vesmíru, aby sa chránili vesmírne prostriedky Únie aj jej členských štátov a podnikov z EÚ a aby sa z dlhodobého hľadiska zachoval spoľahlivý a autonómny prístup Európy do vesmíru a mierové, bezpečné, chránené a udržateľné využívanie vesmíru;
6. **PODČIARKUJE**, že Únia a jej členské štáty už prostredníctvom vývoja na vnútroštátnej úrovni a spolu s konzorciom EÚ pre dohľad nad kozmickým priestorom a sledovanie tohto priestoru (SST) a priemyslom už v oblasti SST vypracovali prevádzkové spôsobilosti svetovej úrovne, ktoré poskytujú vysokokvalitné prevádzkové služby, ako je predchádzanie zrážkam, analýza návratu do atmosféry a analýza fragmentácie, z ktorých by sa malo vychádza pri tvorbe prístupu EÚ k STM;
7. **PRIPOMÍNA**, že konzorcium EÚ pre SST už poskytuje služby na predchádzanie zrážkam pre viac ako 270 inštitucionálnych, komerčných a vojenských satelitov umiestnených na nízkej, strednej a geostacionárnej obežnej dráhe Zeme, ako aj služby návratu do atmosféry, ktoré sa zameriavajú na riziko, ktoré pre vzdušný priestor, pozemnú a námornú oblasť predstavuje nekontrolovaný návrat objektov do atmosféry, a služby v oblasti fragmentácie, ktoré od nedávna zahŕňajú aj poskytovanie cenných informácií o fragmentácii vyplývajúcej z úmyselnej a nezodpovednej likvidácie neaktívneho satelitu, a teda už prispieva k strategickej autonómii EÚ a k ochrane vesmírnych prostriedkov EÚ a členských štátov;

8. PODPORUJE ďalší rozvoj spôsobilostí a služieb v oblasti získavania informácií o situácii v kozmickom priestore (SSA), ktoré súvisia s SST, vesmírnym počasím a objektmi v blízkosti Zeme, s cieľom dosiahnuť vyššiu úroveň strategickej autonómie a ODPORÚČA posúdiť potreby budúcich investícií Únie;
9. ODPORÚČA, aby sa v záujme toho práca budúceho partnerstva EÚ v oblasti SST zamerala na:
 - a. posilnenie a optimalizáciu siete senzorov;
 - b. zlepšenie existujúcich služieb a rozvoj nových služieb, ako je podpora zmierňovania tvorby vesmírneho odpadu a jeho sanácie;
 - c. zlepšenie a urýchlenie výmeny údajov o SST vrátane komerčných údajov prostredníctvom prevádzkovej databázy EÚ pre SST;
 - d. tvorbu a udržiavanie autonómnejšieho katalógu EÚ obsahujúceho vesmírne objekty;
10. UZNÁVA budúcu úlohu Agentúry EÚ pre vesmírny program pri plnení funkcií kontaktnej kancelárie EÚ pre SST;
11. NABÁDA súčasných členov konzorcia EÚ pre SST a ďalšie zainteresované členské štáty, aby vytvorili nové partnerstvo v oblasti SST a zároveň zachovali transparentnosť, efektívnosť a pružnosť riadenia; PODPORUJE toto nové partnerstvo v oblasti SST, v ktorom má mať každý člen úlohy a povinnosti prispôsobené pridanej hodnote, pričom je potrebné zabrániť zbytočnému zdvojovaniu úsilia; PODPORUJE, aby sa do oblasti SST v EÚ začlenili ďalšie spôsobilosti členských štátov, ktoré by mohli zlepšiť služby poskytované budúcim partnerstvom, a NAVRHUJE, aby sa uvažovalo o povahe budúceho partnerstva;

12. NABÁDA Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi vytvorila podmienky pre udržateľný, prosperujúci, inovatívny a konkurencieschopný ekosystém priemyslu a startupov EÚ na podporu a doplnenie činností budúceho partnerstva EÚ v oblasti SST; VÍTA vytvorenie fóra s priemyslom a startupmi EÚ na zabezpečenie vzájomného obohacovania a hľadania riešení v oblasti technológií a inovácie s cieľom podporiť konkurencieschopnosť EÚ a upevniť ekosystém SST a NABÁDA Komisiu, aby spolu s priemyslom a startupmi EÚ vykonala dôkladné posúdenie trhu zamerané na služby s pridanou hodnotou;
13. NABÁDA, aby sa v rámci budúceho partnerstva EÚ v oblasti SST po konzultácii s priemyslom a startupmi EÚ podporovalo verejné obstarávanie údajov v súlade s posilnenou politikou v oblasti údajov, aby sa ďalej využívali komerčné príspevky a aby sa uľahčilo poskytovanie komerčných služieb, ktoré dopĺňajú verejné prevádzkové služby alebo vychádzajú z údajov týchto služieb;
14. PODPORUJE výskumné a inovačné činnosti v rámci STM a NABÁDA Komisiu, aby iniciovala osobitné opatrenia v rámci iniciatívy CASSINI s cieľom zabezpečiť, aby mali startupy EÚ dostatok kapitálu na to, aby mohli naplno využiť svoj inovačný potenciál a konkurovať rýchlo rastúcim aktérom z krajín mimo EÚ;
15. VÍTA spoluprácu s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) v súvislosti s STM prostredníctvom jej činností v oblasti vesmírneho počasia, objektov v blízkosti Zeme, znižovania objemu vesmírneho odpadu, čo zahŕňa aj nakladanie po skončení životnosti a ekodizajn, a činností v oblasti sanácie vesmírneho odpadu, ako sú služby na obežnej dráhe, pričom sa rešpektujú príslušné úlohy a povinnosti Únie, jej členských štátov a ESA a predchádza zbytočnému zdvojovaniu úsilia;

II. Podnecovanie koordinácie pri tvorbe právnych predpisov a noriem

16. UZNÁVA úlohu, ktorú by Komisia mohla zohrávať pri uľahčovaní koordinácie medzi vnútroštátnym úsilím členských štátov v oblasti tvorby právnych predpisov a noriem STM, s cieľom podporiť zbližovanie vnútroštátnych pozícií k prístupu EÚ k STM bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právomoci, najmä úloha členských štátov pri vypracúvaní pravidiel STM, dohľade nad nimi a ich presadzovaní;
17. ODPORÚČA, aby sa zvažilo prijatie vhodných vnútroštátnych nástrojov, ktoré by sa postupne posilňovali, ako sú usmernenia, normy, pravidlá alebo právne predpisy, a VÍTA návrh súboru nástrojov, ktorý by mohol pomôcť určiť možný spoločný súbor opatrení, ktoré majú vykonať členské štáty;
18. VÍTA návrh na zriadenie fóra EÚ zameraného na zabezpečenie účinnej výmeny informácií a lepšej koordinácie pri vypracúvaní medzinárodných noriem a usmernení; ZDÔRAZŇUJE, že toto fórum EÚ musí zahŕňať relevantných expertov z členských štátov a priemyslu; NABÁDA na rozvoj vnútroštátnych odborných znalostí vo všetkých členských štátoch a VÍTA identifikovanie najúčinnějších možných opatrení na stimulovanie vykonávania medzinárodných usmernení a noriem týkajúcich sa STM, pri ktorých sa zároveň dbá na interoperabilitu;
19. ODPORÚČA zabezpečiť koherentný prístup založený na dobre fungujúcom vnútornom trhu, pričom sa v plnej miere zohľadnia riziká a prínosy vypracovania právnych predpisov EÚ v oblasti STM z hľadiska konkurencieschopnosti priemyslu EÚ a bude sa potupovať v súlade s príslušnými právomocami Únie a jej členských štátov; V tejto súvislosti PRIPOMÍNA potrebu globálnej reciprocity pri vypracúvaní súboru povinností, aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu na konkurencieschopnosť priemyslu a startupov EÚ;

20. Ako prioritu **PODPORUJE** vykonávanie usmernení o znižovaní objemu vesmírneho odpadu s cieľom čo najviac obmedziť tvorbu nového odpadu počas celého životného cyklu vesmírneho systému a postupne dosiahnuť politiku nulového odpadu vo vesmíre a **NAVRHUJE** vypracovať usmernenia, normy alebo pravidlá na koordináciu manévrov potrebných na zabránenie možným kolíziám medzi aktívnymi objektmi rôznych prevádzkovateľov;

III. Posilnenie hlasu EÚ na medzinárodnej scéne

21. **ODPORÚČA** presadzovať medzinárodné rozdelenie zaťaženia s cieľom riešiť globálnu výzvu STM prostredníctvom regionálnych príspevkov, akým je napríklad prístup EÚ k STM, vrátane spolupráce, koordinácie a komunikácie zameranej na spoločné využívanie údajov a poskytovania služieb v súvislosti s STM;
22. **VÍTA** prácu Výboru OSN pre mierové využívanie vesmíru (UNCOPUOS) a jeho podvýborov; **VYZÝVA** Úniu a jej členské štáty, aby urýchlili vykonávanie 21 dobrovoľných usmernení pre dlhodobú udržateľnosť vesmírnych činností, ako aj usmernení UNCOPUOS o znižovaní objemu vesmírneho odpadu a usmernení Výboru pre koordináciu činnosti agentúr v oblasti vesmírneho odpadu o znižovaní objemu vesmírneho odpadu a aby si na dobrovoľnej báze vymieňali skúsenosti v tejto oblasti, a **NABÁDA** najmä členské štáty, aby si vymieňali názory na rokovania, ktoré prebiehajú v pracovnej skupine pre dlhodobú udržateľnosť vo Viedni;
23. **PRIPOMÍNA**, že ako prvý krok musia členské štáty dosiahnuť predbežnú dohodu s cieľom spoločne presadzovať jednotnú pozíciu EÚ o STM v širšom európskom kontexte a na medzinárodnej úrovni, pričom je potrebné náležite zohľadniť záujmy členských štátov a priemyslu EÚ; **ODPORÚČA**, aby členské štáty vypracovali spoločné postoje, ktoré majú Komisia a vysoký predstaviteľ zaujať s cieľom presadzovať prístup EÚ k STM, posilňovať hlas EÚ v prípadných medzinárodných diskusiách o STM a vo vhodných prípadoch spolupracovať s kľúčovými partnermi a tretími krajinami, a to bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov;

24. NABÁDA EÚ, aby vyjadrila súhlas s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z príslušných zmlúv a dohôrov Organizácie Spojených národov o vesmíre, najmä z dohody o pomoci kozmonautom, dohovoru o zodpovednosti a dohovoru o registrácii, a NABÁDA Komisiu, aby vypracovala opatrenia potrebné na plnenie povinností zakotvených v týchto dohovoroch, najmä registrácie satelitov Galileo.
-